

**TRANSFORMASI PUSAT BANDAR MUAR SEBAGAI LOKASI
PELANCONGAN WARISAN**

Oleh

MUHAMMAD HANIFF BIN ZAKARIA

**JABATAN PERANCANGAN BANDAR DAN WILAYAH
FAKULTI SENIBINA, PERANCANGAN DAN UKUR
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (PERAK)
SERI ISKANDAR**

APRIL 2013

ABSTRAK

Warisan dan kemampunan adalah berkongsi tema yang sama dalam konteks warisan dan nilai sejarah. Pelancongan bandar warisan merupakan aktiviti ekonomi yang didasarkan pada penggunaan aset fizikal pusat bandar dalam usaha untuk menarik pengunjung. Kemampunan pelancongan warisan memerlukan pengurusan bangunan-bangunan warisan yang diuruskan dengan teliti untuk memastikan generasi akan datang mewarisi asas sumber yang mencukupi untuk menampung keperluan mereka. Bangunan-bangunan bersejarah ini perlu dipulihara dengan sebaik mungkin daripada pupus ditelan arus pembangunan.

Tujuan kajian ini adalah untuk mentransformasi pusat bandar Muar sebagai lokasi pelancongan warisan dengan berdasarkan sumber rujukan yang mendalam mengenai rekabentuk bandar, imej bandar dan langkah-langkah bagi dalam mewujudkan aktiviti pelancongan warisan.

Berdasarkan analisis yang telah dijalankan, didapati bangunan-bangunan di kawasan perkedaian lama perlu diberikan perhatian disebabkan kurangnya kesedaran masyarakat dan pihak berwajib dalam usaha pemuliharaan bangunan tersebut. Melalui analisis juga mendapati kawasan persekitaran pusat bandar Muar juga berada di dalam keadaan yang baik dan terdapat beberapa jenis promosi yang sesuai bagi menghebah kepada masyarakat tentang fungsi terbaru pusat bandar Muar sebagai lokasi pelancongan warisan. Terakhir sekali, cadangan dalam kajian ini adalah terbahagi kepada dua iaitu cadangan umum dan cadangan khusus. Cadangan am merupakan berkenaan dengan proses pemuliharaan bangunan, perletakkan papan iklan, memperindah kawasan warisan, sumber promosi dan lain-lain. Manakala cadangan khusus pula ialah melibatkan pembangunan semula kawasan yang berpotensi dijadikan kawasan tumpuan utama di pusat bandar dan lain-lain cadangan lagi.

SENARAI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN	MUKA SURAT
ABSTRAK	i
PENGHARGAAN	ii
ISI KANDUNGAN	iii
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI RAJAH	vii

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Penyataan Masalah	2
1.3	Matlamat dan Objektif Kajian	4
1.4	Skop Kajian	5
1.5	Metodologi Kajian	6

BAB 2 KAJIAN TEORITIKAL TRANSFORMASI IDENTITI PUSAT BANDAR MUAR SEBAGAI PELANCONGAN WARISAN

2.1	Pengenalan	9
2.2	Definisi Pusat Bandar	10
2.3	Konsep Model Bandar Warisan	11
2.4	Pemuliharaan Identiti Bandar Warisan	14
	2.4.1 Konsep Pemuliharaan	16
	2.4.2 Kaedah Pemuliharaan	18
2.5	Rekabentuk Bandar Warisan	19
2.6	Imej Bandar Warisan	24
2.7	Gaya Rekabentuk Bangunan Warisan	26
2.8	Ideologi Pelancongan Warisan	30
2.9	Model Pelancongan Warisan	31

2.10	Jenis Pelancongan Warisan	32
2.11	Impak Pelancongan Warisan	34
2.12	Pengurusan Mampan Pelancongan Warisan	35
	2.12.1 Penilaian potensi kawasan kajian	35
	2.12.2 Merancang dan pelaksanaan	37
	2.12.4 Penyediaan, perlindungan dan pengurusan	37
	2.12.4 Pasaran untuk kejayaan	38
2.13	Kesimpulan	39

BAB 3 KAWASAN KAJIAN

3.1	Pengenalan	40
3.2	Pemilihan Kawasan Kajian	41
3.3	Gunatanah Semasa Tapak Kajian	46
3.4	Keadaan Fizikal Kawasan Kajian	47
3.5	Isu dan Masalah di Kawasan Kajian	48
3.6	Kesimpulan	49

BAB 4 ANALISIS KAJIAN

4.1	Pengenalan	50
4.2	Kajian Pengamatan	50
	4.2.1 Analisis kawasan perniagaan dan perkhidmatan	51
	4.2.2 Analisis kawasan pendidikan dan keagamaan	59
	4.2.3 Analisis kawasan pentadbiran	64
4.3	Kajian Soal Selidik Pengunjung Pusat Bandar	72
	4.3.1 Bahagian A : Profail Pengunjung	72
	4.3.2 Bahagian B : Transformasi Pelancongan Warisan	75

4.4	Penemuan Isu dan Masalah	83
4.5	Kesimpulan	85

BAB 5 CADANGAN DAN PENUTUP

5.1	Pengenalan	86
5.2	Cadangan Umum Bagi Bangunan Rumah Kedai Lama Atau Bersejarah di Pusat Bandar Muar	87
5.2.1	Cadangan perletakkan papan iklan pada bangunan rumah kedai	88
5.2.2	Cadangan memperindah kawasan persekitaran bangunan perkedai lama dan bangunan warisan	89
5.2.3	Cadangan promosi secara meluas	89
5.2.4	Cadangan mewujudkan jabatan pelancongan dan sumber warisan	90
5.3	Cadangan Khusus Bagi Mentransformasi Pusat Bandar Muar Sebagai Lokasi Pelancongan Warisan	91
5.3.1	Mewujudkan Maharani Walk	92
5.3.2	Mewujudkan Maharani Riverfront dan Riverwalk	92
5.3.3	Mewujudkan Maharani Heritage Trail	94
5.3.4	Menyediakan Kalendar Pelancongan Warisan	94
5.4	Kesimpulan	95
5.5	Penutup	96

SENARAI RUJUKAN	97
------------------------	-----------

LAMPIRAN